

Hijkerveld Drenthe

Oude en nieuwe reco op pad

In de vorige nieuwsbrief Schubben & Slijm nummer 46 stelde de nieuwe regiocoördinator Drenthe zich voor. Hieronder een kort verslag van de 'oude' reco Dick van Dorp en 'nieuwe' reco Johan Scheeres op pad in het veld op 28 februari.

Het gesprek vond plaats op een locatie waar Dick zeer vaak te vinden is, namelijk het Hijkerveld. Tijdens het gesprek hebben we over het Hijkerveld gezwoven, een deel van een monitoringroute gelopen en ook gekeken naar reptielen. De ochtend startte we om 10.00 uur in de mist en een temperatuur van 3°C; erg koud en geen echt reptielenweer dus. Tijdens het lopen natuurlijk veel praten over reptielen, maar ook over het onderhoud van het Hijkerveld dat eigendom is van Het Drents Landschap. Dick vertelde dat het beheer en onderhoud niet altijd gericht is op reptielen en het gehele terrein (nog) niet echt een duidelijke beheersvisie heeft voor nu en de nabije toekomst.

Dick en andere vrijwilligers doen in de wintermaanden veel onderhoudswerkzaamheden, die vooral bestaan uit het verwijderen van opslag, tot zelfs het maken van open stukken (corridors), en het ringen van bomen ter behoud van de jeneverbessen. Dat Dick niet alleen oog heeft voor reptielen blijkt wel uit het feit dat hij iedere keer stopt en luistert en zegt "dat is een boomleeuwrik en dat een veldleeuwrik". Ik ben geen vogelaar maar wel geïnteresseerd. We zagen zelfs een velduil naast ons opvliegen. Halverwege de route kwamen we bij een bankje dat uitkijkt op het Diependal, een grote plas water met veel soorten vogels, en Dick vertelde daar ook over alles wat er is aangelegd, en wat er zoal door de jaren heen is veranderd. Na het eten van een koekje en een verfrissend drankje zijn we verdergelopen en tot onze verbazing begon de mist weg te trekken en kwam de zon door. Dick zei "Als de zon nog wat beter gaat schijnen en de temperatuur nog wat oploopt kunnen we nog reptielen zien". Ik denk dat het toen 8°C was en mijn hoop op nog wat reptielen zien was niet zo groot totdat... we langs het water liepen en plots wat zagen glimmen in de zon: een raar hoopje met een blauwe gloed.

Bij nadere bestudering zagen we twee dode levendbarende hagedissen en de resten van een adder. Deze waren waarschijnlijk opgegeten door een vos dacht Dick. De reden dat het onverteerde hoopje zo op de grond lag kwam misschien wel

De door Dick op 28 februari in het Hijkerveld gevangen adder. (Foto: Johan Scheeres)

De resten van de adder en levendbarende hagedissen. (Foto: Johan Scheeres)

doordat na het eten van de adder en de hagedissen het gif van de adder de vos heeft doen braken. Na deze waarneming deden we nog twee waarnemingen van levendbarende hagedissen en een adder, die natuurlijk door Dick werd gevangen, opgemeten en nauwkeurig geregistreerd. De temperatuur was dankzij de zon inmiddels gestegen tot boven de 10°C.

Toen we uit een dal kwamen en over een wandelpad uitkeken zeiden we tegen elkaar 'we moet het veld uit'. Er kwam namelijk een horde van recreanten aan en de parkeerplaats was inmiddels vol auto's. Om 15.00 uur sloten wij ons gesprek en veldbezoek af bij de auto.

Adderonderzoek Hijkerveld

Dat het Hijkerveld en Dick een band hebben blijkt wel uit het verslag dat ik nog ontving over het adderonderzoek dat daar tussen 1999 en 2011 heeft plaatsgevonden, met jaarlijks gemiddeld 52 bezoeken. De aantallen gevonden en geregistreerde slangen bleken er 6.737 (!), waarbij er meer vrouwen dan mannen zijn gevangen. Wat ook is vastgelegd dankzij het terugvangen en registreren, is de afstand die ze afleggen: variërend van 20 meter tot 5.455 meter. En er zijn slangen die in 12 jaar tijd nog nooit zijn teruggevangen. Dit allemaal op een terrein van 800 hectare met natte en droge heide en hier en daar een bosperceel.

Ik was zeer onder de indruk van het werk dat Dick allemaal gedaan heeft, niet altijd alleen maar wel vaak. Ik zou zeggen dat Dick van het Hijkerveld zijn levenswerk heeft gemaakt en zo te horen wil hij er nog lang niet mee stoppen.

Johan Scheeres